Jnr.: 460/2013/SK/smr/159

Sortland, 30. september 2013

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep

0030 Oslo

postmottak@jd.dep.no

Høring – NOU 2013:9 Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer

Arbeidsutvalget i Vesterålen regionråd (Ordførerne i Andøy, Bø, Hadsel, Lødingen, Sortland og Øksnes kommune) vil med dette avgi høringsuttalelse for NOU 2013:9 Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer.

Når arbeidsutvalget skal uttale seg om innholdet og forslagene i den foreliggende utredningen er det viktig å konstatere at resultatet eller konsekvensene av mange år med omstillingsprosesser i Politi- og lensmannsetaten er svekket tilstedeværelse og service til distriktene. Bl.a. betyr det at befolkningen i distriktene (også Vesterålen), må akseptere uakseptabel responstid i mange tilfeller. Endringene har medført en sentralisering av politiets tilstedeværelse, noe som utfordrer «nærpolitimodellen» og som åpenbart gir befolkningen dårligere service i forhold til en rekke forvaltningsoppgaver politi- og lensmannsetaten har ansvar for.

Arbeidsutvalget ser ikke bort fra at det vil være fornuftig å redusere antall politidistrikt og antall tjenestesteder slik politianalysen foreslår. Når hensikten med endringene skal være å legge til rette for bedre oppgaveløsning og mer effektiv bruk av ressursene i politi- og lensmannsetaten, er det oppsiktsvekkende at man fra politidirektoratet og en rekke politimestre, skaper et inntrykk om at politi- og lensmannsetatens utfordringer mer eller mindre blir løst gjennom å redusere antall politidistrikt og tjenestesteder. Gjennom å bidra til et slikt forenklet inntrykk bidrar man til å underkommunisere viktige utfordringer knyttet til:

- Hvordan politiet bør være organisert, ledet, bemannet og strukturert
- Forholdet mellom påtalemyndighet og politiet
- Manglende operativ kompetanse på beslutningsnivået
- Rekruttering av ledere
- Politidirektoratets rolle i ledelsen av politiet

Midtre Hålogaland politidistrikt (MHPD) dekker Nord-Norges tettest befolkede område. Vesterålen politidistrikt betjener 6 kommuner med ca. 32 000 innbyggere. Store avstander mellom Andenes i nord til Lødingen i syd (nesten 20 mil) medfører uforholdsmessig lang uttrykningstid til distriktene f.eks. Lødingen, Andenes, Øksnes og Bø da disse kommunene dekkes av beredskapsvakt som er stasjonert på Sortland eller annet kontor i Vesterålen. Dette kan i verste fall medføre en uttrykningstid på flere timer, forutsatt av vakten ikke er opptatt med utrykning eller oppdrag andre steder i regionen. Kjerneoppgaven til politiet er «først og fremst å forebygge og bekjempe kriminalitet og skape trygghet for befolkningen». I utredningen foreslås det å redusere dagens 27 politidistrikter til 6 og reduksjon av dagens tjenestesteder fra 354 til 210. Med dette skal det frigjøres 520 årsverk fra administrasjonen til politiårsverk. Dette skal, ifølge analysen, sikre mer politikraft lokalt og gi kortere responstid.

Vesterålen regionråd
Postboks 243,
8401 Sortland

Tlf.: 76 11 15 00.
Telefaks: 76 11 15 01
Foretaksnr.: 974 790653

Web: www.vestreg.no
Post: postmottak@vestreg.no

Hovedforslagene med sammenslåing av distrikter kan være fornuftig i deler av Norge med enkel geografi, tett bosetting og korte avstander. Et politidistrikt som vil omfatte hele Nord-Norge som det foreslås, vil i mange henseende ha andre utfordringer i det daglige enn Oslo. Her kan vi vise til bl.a. geografi, befolkningstetthet og kriminalitetsbilde. Det vil derfor etter vår mening være behov for lokale tilpasninger. Dette vil også gjelde oppbyggingen av beredskap for håndteringen av større hendelser. Det er derfor viktig å bevare og styrke lokalkunnskapen ved de enkelte kontor i vår region. Lokal bemanning er avgjørende for beredskap og den nødvendige trygghet for befolkningen.

Kvaliteten på polititjenestene og beredskapen for befolkningen i Vesterålen kan imidlertid bli dårligere i regionmodellen (6 distrikt), hvor alle distriktene i Nord samles i ett stort. Det vil bli stor avstand mellom førstelinjen og dem som prioriterer ressursbruken i distriktet. Dette vil på sikt kunne medføre mindre grad av lokalt tilpassede løsninger mht personellressurser, utstyr og polititjeneste. Tilgjengelighet og tilstedeværende politi handler ikke bare om tjenestesteder, men om polititjeneste-menn og -kvinner. Fremtidens politi bør være mer til stede i våre lokalsamfunn enn det som er tilfellet i dag, og ikke mindre.

Merknadene fremkommet i politianalysen ang sentralisering av nye fellesfunksjoner, hvor lønn, regnskap, eiendomsforvaltning med mer samles på ett sted, støttes.

Midtre Hålogaland politidistrikt får i dag tilført en relativt lavere budsjettramme enn sammenlignbare distrikter. Det er en målsetting å ha 2,0 politistillinger per 1 000 innbyggere innen 2020. MHPD er et av de dårligste bemannede distriktene med hensyn til ressurssituasjonen, med en dekning på rundt 1,54 politistillinger per 1 000 innbyggere i Vesterålen mot 1,6 i snitt på landsbasis.

I løpet av de siste årene har MHPD til dels sentralisert og samordnet tjenestetilbudet innen polititjenesten i Vesterålens driftsenhet med begrunnelse i kostnadseffektivitet, ressursbesparelse, samt styrking av fagmiljøet. Denne regionaliseringen har ikke ført til mer politi ute i kommunene. Lensmannskontorene i flere av kommunene har kun åpent enkelte dager i uken og tilstedeværelsen og responstid i distriktene er dårligere i dag enn det var på 1980-tallet. Publikum har fått en dårligere tjeneste fordi det ikke har vært økning i bemanningen.

Med hilsen

Sture Pedersen (sign.)
regionrådsleder

Silje Kristoffersen
sekretariatsleder

Kopi til: Samarbeidskommunene
Midtre Hålogaland politidistrikt
Lofotrådet
Ofotrådet
Sør-Troms regionråd
Lokalmedia